

Vår referens

F-0259875

Vår handläggare

Hutchinson Kajsa

Er referens

KN2025/01305

Er handläggare

Charlotta Fred

Kopia till

Vårt datum

2025-10-16

Ert datum

2025-07-15

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Forsmarks Kraftgrupp AB:s remissyttrande över Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria Verksamhet med strålning: arbetarskydd, tillsyn och sanktioner

Forsmark AB ("Forsmark") tackar för möjligheten att få inkomma med synpunkter på rubricerade promemoria inklusive författningsförslag ("Promemorian") och lämnar följande kommentarer på densamma.

1. Föreslagna ändringar i lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter

Forsmark ber att få hänvisa till Svensk Kärnbränslehantering AB:s ("SKB") yttrande. Forsmark håller i allt väsentligt med om det SKB anför i denna del.

2. Föreslagna till ändringar i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

Forsmark ber även här att få hänvisa till SKB:s yttrande. Forsmark håller i allt väsentligt med om det SKB anför i denna del.

3. Förslagna ändringar i strålskyddslagen (2018:396) ("SSL")

Förslag till nya definitioner (1 kap. 5 § och 10 a och b §§ SSL)

Förslagen definition av "herrelös strålkälla" i SSL skiljer sig något från redan befintlig definition av samma begrepp i strålskyddsförordningen (2018:506) ("SSF") (jämför 1 kap. 5a § i SSF). Forsmark förutsätter att definitionen i SSF kommer att bli likalydande med den som nu föreslås i SSL framgent? Forsmark saknar en förklaring till varför den föreslagna definitionen i SSL skiljer sig från den befintliga i SSF.

Forsmark tillstyrker införandet av förslagna definitioner för "exponerad arbetstagare" och "räddningspersonal" eftersom de bidrar till ökad tydlighet (se dock nedan kommentarer).

Föreslaget begrepp "räddningspersonal" uppfattas måhända generellt närmast som de som arbetar inom t.ex. brandkår och ambulans. Forsmark uppfattar dock att föreslagen definition i 1

kap. 10 b § SSL omfattar en vidare krets av personer än så. Möjligen kan det därför övervägas om begreppet räddningspersonal ska ändras.

Sammantaget medför införandet av förslagna nya definitioner administrativ påverkan för Forsmark i form av uppdateringar av styrande dokument och utbildningsmaterial för att spegla den nya terminologin och säkerställa korrekt tillämpning.

Lärlingar, praktikanter och studerande (4 kap. 1 § och 9 kap. 2 § SSL samt 2 kap. 3 § SSF)

Enligt förslag till ny 4 kap. 1 § SSL är det förbjudet att sysselsätta någon som är under 18 år "som räddningspersonal eller exponerad arbetstagare". Enligt 9 kap. 2 § p. 2 b § SSL är det straffbart att sysselsätta någon i strid med 4 kap. 1 § SSL.

I 2 kap. 3 § SSF öppnas det dock upp för att det är tillåtet att sysselsätta någon som fyllt 16 år men inte 18 år som exponerad arbetstagare som del av dennes utbildning. Detta skulle då vara straffbart enligt SSL, vilket inte kan ha varit lagstiftarens avsikt.

Exponerade arbetstagare och räddningspersonal vid graviditet (4 kap. 8–10 §§ SSL)

Förslag till ny 4 kap. 8 och 9 §§ SSL behöver formuleras om (i linje med tidigare lydelse i 4 kap. 8 §) så att det inte kan utkrävas något ansvar av arbetsgivaren innan denne informerats om graviditeten eller innan graviditeten är helt uppenbar för arbetsgivaren. Arbetsgivarens ansvar bör alltså begränsas till tiden efter arbetsgivarens kännedom om graviditeten. Detsamma bör gälla gällande ny föreslagen formulering till 4 kap. 10 § SSL avseende räddningspersonal.

Användande av vedertagen term (4 kap. 15 a § SSL)

Forsmark föreslår en språklig justering i 4 kap. 15 a § p. 1 i ovan där "effektiv stråldos" bör ändras till "effektiv dos" eftersom Forsmark uppfattar att det är den vedertagna benämningen i regelverk på området. Jämför exempelvis av ICRP använd definition.

Otillåten exponering för strålning vid för sen/utebliven läkarundersökning (9 kap. 2 § SSL)

Enligt 9 kap. 2 § p. 2 c SSL och 4 kap. 5 § SSL är det förenat med straff om den som sysselsätter någon som räddningspersonal eller exponerad arbetstagare vid dosöverskridande eller skadetecken som kan misstänkas ha orsakats av joniserande strålning inte ser till att vederbörande snarast genomgår en läkarundersökning.

Eftersom situationen kan vara sådan för just räddningspersonal att gällande referensnivåer kan vara satta högre än de dosgränser som "gäller för exponerad arbetstagare" borde det övervägas om kravet där snarare borde ställas i relation till överskridande av referensnivån (än av dosgräns).

Försvårande av strålskyddskontroll (9 kap. 4 § SSL)

Forsmark avstyrker förslaget i 9 kap. 4 § SSL.

Forsmark noterar att rubricerad paragraf föreslås skäras avseende påföljd. Forsmark ifrågasätter om det är ändamålsenligt eftersom en tillståndshavare och dess medarbetare saknar incitament att försvåra strålskyddskontroll och är oerhört noggsamma med sådan rapportering. Av samma skäl menar Forsmark också att det borde krävas "grov oaktsamhet" för påföljdsrisk (i stället för endast oaktsamhet).

4. Föreslagna ändringar i strålskyddsförordningen (2018:506)

Referensnivåer och dosgränser (2 kap. 2 § SSF)

I föreslagen formulering av ny 2 kap. 2 § SSF föreskrivs dosgränser för "exponerade arbetstagare" utan åldersangivelse. Eftersom "exponerad arbetstagare" mellan 16 och 18 år har andra dosgränser enligt 2 kap. 3 § SSF bör åldersgränsen 18 år fortsatt framgå i 2 kap. 2 § SSF.

Med vänlig hälsning

Forsmarks Kraftgrupp AB

Jerry Westerstedt
vd

Detta dokument har signerats elektroniskt varför underskrift saknas.